

KONFERENCIAKÖTET

Conference Proceedings

**Nemzetközi tudományos konferencia
a Magyar Tudomány Ünnepe alkalmából**
International Scientific Conference
on the Occasion of the Hungarian Science Festival

Sopron, 2025. november 6.
6 November 2025, Sopron

**FEJLŐDÉSI PÁLYÁK ÉS ÚJ TÖRÉSVONALAK A
FENNTARTHATÓSÁGI ÁTMENET IDŐSZAKÁBAN**

DEVELOPMENT TRAJECTORIES AND NEW DIVIDES IN TIMES OF SUSTAINABILITY TRANSITIONS

Szerkesztők / Editors:

RESPERGER Richárd, SZÉLES Zsuzsanna, TÓTH Balázs István

Nemzetközi tudományos konferencia a Magyar Tudomány Ünnepe alkalmából
International Scientific Conference on the Occasion of the Hungarian Science Festival

Sopron, 2025. november 6. / 6 November 2025, Sopron

**FEJLŐDÉSI PÁLYÁK ÉS ÚJ TÖRÉSVONALAK A
FENNTARTHATÓSÁGI ÁTMENET IDŐSZAKÁBAN**
DEVELOPMENT TRAJECTORIES AND NEW DIVIDES
IN TIMES OF SUSTAINABILITY TRANSITIONS

KONFERENCIAKÖTET
CONFERENCE PROCEEDINGS

LEKTORÁLT TANULMÁNYOK / PEER-REVIEWED PAPERS

Szerkesztők / Editors:

RESPERGER Richárd – SZÉLES Zsuzsanna – TÓTH Balázs István

SOPRONI EGYETEM KIADÓ

UNIVERSITY OF SOPRON PRESS

SOPRON, 2026

JUBILEUMI
TUDOMÁNYÜNNEP
2025

SCIENCE
JUBILEE
2025

Mottó: „200 év a tudás és a társadalom szolgálatában”
/ Motto: „200 years to knowledge and service to society”

**MAGYAR
TUDOMÁNY
ÉVE 2025/2026**

Felelős kiadó / Executive Publisher: Prof. Dr. FÁBIÁN Attila
a Soproni Egyetem rektora / Rector of the University of Sopron

Szerkesztők / Editors:

Dr. RESPERGER Richárd, Prof. Dr. SZÉLES Zsuzsanna, Dr. habil. TÓTH Balázs István

Lektorok / Reviewers:

Dr. BARTÓK István, BAZSÓNÉ Dr. BERTALAN Laura, Dr. BEDNÁRIK Éva,
Dr. CZIRÁKI Gábor, Dr. DIÓSSI Katalin, Dr. habil. BARANYI Aranka,
Dr. habil. JANKÓ Ferenc, Dr. habil. JUHÁSZ Tímea, Dr. habil. PAÁR Dávid,
Dr. habil. PAPP-VÁRY Árpád, Dr. habil. SZABÓ Zoltán, Dr. habil. TÓTH Balázs István,
Dr. HOSCHEK Mónika, Dr. KARNER Cecília, Dr. KERESZTES Gábor,
Dr. habil. KOLOSZÁR László, Dr. KÓPHÁZI Andrea, Dr. MÉSZÁROS Katalin,
Dr. NÉMETH Nikoletta, Prof. Dr. OBÁDOVICS Csilla, Dr. PALANCSA Attila,
PAPPNÉ Dr. VANCSÓ Judit, Dr. RESPERGER Richárd, Prof. Dr. SZÉKELY Csaba,
Prof. Dr. SZÉLES Zsuzsanna, Dr. SZÓKA Károly, Dr. TAKÁTS Alexandra

Tördelőszerkesztő / Layout Editor: Dr. RESPERGER Richárd

ISBN 978-963-334-579-5 (pdf)

DOI: <https://doi.org/10.35511/978-963-334-579-5>

A kötetben közölt tanulmányok tartalmáért kizárólag a szerzők felelősek.
/ The authors are solely responsible for the content of the papers published in this volume.

Creative Commons license: CC BY-NC-SA 4.0 DEED

Nevezd meg! - Ne add el! - Így add tovább! 4.0 Nemzetközi
Attribution-NonCommercial-ShareAlike 4.0 International

SZERVEZŐK

Soproni Egyetem Lámfalussy Sándor Közgazdaságtudományi Kar (SOE LKK),
A Soproni Felsőoktatásért Alapítvány

A konferencia elnöke: Prof. Dr. SZÉLES Zsuzsanna PhD egyetemi tanár, dékán (SOE LKK)

A konferencia Tudományos Bizottsága:

- Prof. Dr. FÁBIÁN Attila PhD egyetemi tanár (SOE LKK); a Soproni Egyetem rektora;
- Prof. Dr. KULCSÁR László CSc professzor emeritus (SOE LKK);
- Prof. Dr. OBÁDOVICS Csilla PhD egyetemi tanár, Doktori Iskola-vezető (SOE LKK);
- Prof. Dr. SZALAY László DSc egyetemi tanár (SOE LKK);
- Prof. Dr. SZÉKELY Csaba DSc professzor emeritus (SOE LKK);
- Prof. Dr. SZÉLES Zsuzsanna PhD egyetemi tanár (SOE LKK);
- Prof. Dr. Clemens JÄGER PhD egyetemi tanár, dékán (FOM Közgazdaságtudományi és Menedzsment Egyetem, Essen, Németország), c. egyetemi tanár (SOE);
- Prof. Dr. Alfreda ŠAPKAUSKIENĖ PhD egyetemi tanár (Vilniusi Egyetem, Közgazdaságtudományi Kar, Litvánia);
- Dr. habil. BARANYI Aranka PhD egyetemi docens (SOE LKK);
- Dr. habil. KOLOSZÁR László PhD egyetemi docens (SOE LKK);
- Dr. habil. PAPP-VÁRY Árpád Ferenc tudományos főmunkatárs (SOE LKK);
- Dr. habil. POGÁTSA Zoltán PhD egyetemi docens (SOE LKK);
- Dr. habil. SZABÓ Zoltán PhD egyetemi docens (SOE LKK);
- Dr. habil. TÓTH Balázs István PhD egyetemi docens, a Lámfalussy Kutatóközpont igazgatója (SOE LKK);
- Dr. habil. Eva JANČÍKOVÁ PhD egyetemi docens (Pozsonyi Közgazdaságtudományi Egyetem, Nemzetközi Kapcsolatok Kar, Szlovákia);
- Dr. Rudolf KUCHARČÍK PhD egyetemi docens, dékán (Pozsonyi Közgazdaságtudományi Egyetem, Nemzetközi Kapcsolatok Kar, Szlovákia).

A konferencia Szervező Bizottsága:

- Dr. MÉSZÁROS Katalin PhD egyetemi docens, dékánhelyettes (SOE LKK)
- PAPPNÉ Dr. VANCSÓ Judit PhD egyetemi docens, intézetigazgató, dékánhelyettes (SOE LKK);
- Dr. HOSCHEK Mónika PhD egyetemi docens, intézetigazgató (SOE LKK);
- Dr. NÉMETH Nikoletta PhD egyetemi docens, intézetigazgató (SOE LKK);
- Dr. BARTÓK István János PhD egyetemi docens (SOE LKK);
- Dr. SZÓKA Károly PhD egyetemi docens (SOE LKK);
- Dr. DIÓSSI Katalin PhD adjunktus (SOE LKK);
- Dr. RESPERGER Richárd PhD adjunktus (SOE LKK).

ORGANIZERS

University of Sopron, Alexandre Lamfalussy Faculty of Economics (SOE LKK),
For the Higher Education in Sopron Foundation

Conference Chairperson: Prof. Dr. Zsuzsanna SZÉLES PhD Professor, Dean (SOE LKK)

Scientific Committee:

- Prof. Dr. Attila FÁBIÁN PhD Professor (SOE LKK), Rector of the University of Sopron;
- Prof. Dr. László KULCSÁR CSc Professor Emeritus (SOE LKK);
- Prof. Dr. Csilla OBÁDOVICS PhD Professor, Head of Doctoral School (SOE LKK);
- Prof. Dr. László SZALAY DSc Professor (SOE LKK);
- Prof. Dr. Csaba SZÉKELY DSc Professor Emeritus (SOE LKK);
- Prof. Dr. Zsuzsanna SZÉLES PhD Professor, Dean (SOE LKK);
- Prof. Dr. Clemens JÄGER PhD Professor, Dean (FOM University of Applied Sciences for Economics and Management, Essen, Germany), Honorary Professor (SOE);
- Prof. Dr. Alfrida ŠAPKAUSKIENĖ PhD Professor (Vilnius University, Faculty of Economics and Business Administration, Lithuania);
- Dr. habil. Aranka BARANYI PhD Associate Professor (SOE LKK);
- Dr. habil. Árpád Ferenc PAPP-VÁRY PhD Senior Research Fellow (SOE LKK);
- Dr. habil. Zoltán POGÁTSA PhD Associate Professor (SOE LKK);
- Dr. habil. Zoltán SZABÓ PhD Associate Professor (SOE LKK);
- Dr. habil. Balázs István TÓTH PhD Associate Professor, Director of the Lamfalussy Research Centre (SOE LKK);
- Dr. habil. Eva JANČÍKOVÁ PhD Associate Professor (University of Economics in Bratislava, Faculty of International Relations, Slovakia);
- Dr. Rudolf KUCHARČÍK PhD Associate Professor, Dean (University of Economics in Bratislava, Faculty of International Relations, Slovakia).

Organizing Committee:

- Dr. Judit PAPPNÉ VANCSÓ PhD Associate Professor, Director of Institute, Vice Dean (SOE LKK);
- Dr. Tamás PIRGER PhD Assistant Professor, Vice Dean (SOE LKK);
- Dr. Mónika HOSCHEK PhD Associate Professor, Director of Institute (SOE LKK);
- Dr. Nikoletta NÉMETH PhD Associate Professor, Director of Institute (SOE LKK);
- Dr. István János BARTÓK PhD Associate Professor (SOE LKK);
- Dr. Gábor KERESZTES PhD Associate Professor, Vice Dean (SOE LKK);
- Dr. habil. László KOLOSZÁR PhD Associate Professor (SOE LKK);
- Dr. Károly SZÓKA PhD Associate Professor (SOE LKK);
- Dr. Katalin DIÓSSI PhD Assistant Professor (SOE LKK);
- Dr. Richárd RESPERGER PhD Assistant Professor (SOE LKK).

TARTALOMJEGYZÉK / CONTENTS

1. szekció: Társadalmi kihívások és társadalmi innovációk

Session 1: Social Challenges and Social Innovations

Társadalmi törésvonalak és reziliencia az egyszülős családok körében BUJDOSÓ-KURUCSÓ Alexandra	12
A 70 az új 60? Kit tartunk idősnek napjainkban? TRUNKOS Ildikó	20
Alternatives, Challenges, and Opportunities in the Automotive Industry of the 21st Century János Pál PÁTZAY – Máté NAGY	29
Informális gazdasági kapcsolatok a vidéki térségekben Magyarországon. Összehasonlító vizsgálat, 1998–2024 KULCSÁR László – David L. BROWN – OBÁDOVICS Csilla	38
A nagy nyelvi modellek kreativitásának kérdései a kreatív problémamegoldás tükrében - Koncepcionális kiindulópontok DROBNY-BURJÁN Andrea	47

2. szekció: Turizmus és marketing, fenntartható turizmus

Session 2: Tourism and Marketing, Sustainable Tourism

Petfluencer marketing: Kisállatok mint véleményvezérek a közösségimédia marketingben – Tika the Iggy kutya influencer és Marta Sierra humán influencer Instagram-aktivitásának összehasonlító tartalomelemzése DINGFELDER Patrícia – PAPP-VÁRY Árpád Ferenc	59
Kötelező láthatóságból stratégiai kommunikáció: a hazai fejlesztési programok kommunikációs csomagjainak összehasonlító elemzése HIDASAI Andrea	69
Az élményalapú fenntartható agroturizmus témában végzett bibliometriai áttekintés Az élményalapú fenntartható agroturizmus témában végzett bibliometriai áttekintés BOGNÁR Éva – HOSCHEK Mónika – DUNAY Anna	82
Sztárfutballisták márkaépítése a közösségi médiában – Kvalitatív vizsgálat a digitális jelenlét, a hitelesség és a piaci érték kapcsolatáról MOLNÁR Dominik – PAPP-VÁRY Árpád Ferenc	94
Egy magyar futballszár és személyes márkájának felemelkedése – Szoboszlai Dominik márkaépítésének elemzése a digitális és sportpiaci térben KORIM Dorina – PAPP-VÁRY Árpád Ferenc	111

3. szekció: Fenntarthatósági átmenet és digitális innovációk

Session 3: Sustainability Transition and Digital Innovations

Adatvezérelt fenntarthatóság: ellátási lánc szimulációs labor a zöld döntés szolgálatában SALUSINSZKY András – BUDAI László	127
Sárvár városi erdeinek klímavédelmi szerepe a fenntarthatósági átmenet tükrében KIRÁLY Éva – BOROVIKCS Attila	138
Digitális fejlesztésekkel megoldható környezeti fenntarthatóságot érintő kihívások a hazai agrárinnovációs ökoszisztémával összefüggésben HOLÁN Balázs – SZÓKA Károly – RADÁCSI László	155
Digitalizációs attitűd vizsgálata egyetemi hallgatók körében KERESZTES Gábor – NÉMETH Nikoletta – MÉSZÁROS Katalin	172

4. szekció: Fenntartható pénzügyek – Fenntartható gazdálkodás

Session 4: Sustainable Finance – Sustainable Management

Az ESG múltja, jelene és jövője a magyarországi vállalatok életében SZABÓ Csaba	186
Zöld szemlélet a Soproni Egyetemen NÉMETH Nikoletta – MÉSZÁROS Katalin	201
A fenntartható közúti áruszállítás járművei: kihívások és lehetőségek EGERVÁRI István	213
A várostervezés új kihívásai OSZVALD Ferenc Nándor	227

5. szekció: Global and Regional Aspects of Sustainable Development

Session 5: Global and Regional Aspects of Sustainable Development

Sociocultural Influences on Green Transition: Community Resilience and the Solar Energy Shift in Lebanon Nadine AL AMINE	241
From Barriers to Action: Individual Responsibility and Solutions for Selective Waste Collection in Western Hungary Boglárka KONKA – Veronika LÁSZLÓ – Andrea Magda NAGY – Stefánia Matild TÖREKI – Zsuzsa DARIDA	254
Digital Twins in Sustainable Supply Chain Management: An Exploratory Cross-Case Analysis Magdalena WITTMANN	266
Bridging the Divide: A Systematic Literature Review of Sustainability Pathways for SMEs in Sub-Saharan Africa Amid Global Sustainability Transitions Eulalia ANG'EDU – Katalin DIÓSSI	278

Intermodal Transport, Sustainability, and Security Challenges in South Africa’s Automotive Logistics

Anikó RICHTER – Csaba I. HENCZ 296

6. szekció: Sustainable Economy and Management (személyes)

Session 6: Sustainable Economy and Management (in-person)

Toward Zero Waste: Applying the 9R Framework in Sustainable Event Management

Katalin VIGH – Katalin DIÓSSI 308

Essential Steps in Sustainable Corporate Event Management

Katalin VIGH – Katalin DIÓSSI 318

Exploring the Impact of Mountain Tourism Facilities and Activities on Domestic Tourism Consumption and Sustainability of Local Community Livelihoods Community: A Literature Review

Deborah KANGAI – Árpád Ferenc PAPP-VÁRY – Viktória SZENTE 326

Sustainability by Design: User Experience Strategies in Green Tourism Marketing

Nawres DHOUB – Éva BEDNÁRIK 340

Integrált jelentések a magyarországi tőzsdei kibocsátók körében

BARTÓK István János 353

7. szekció: Sustainable Economic Decisions

Session 7: Sustainable Economic Decisions

Analyst Forecast Properties Around IFRS-Based Consolidation: Coverage, Dispersion, and Bias in Morocco

Saddek BAROUD – Anita TANGL 363

Behavioral Finance for Rational and Sustainable Decision-Making Capital Markets - An Analysis of Investor Behavior Using the Example of Wirecard AG

Mathilda STOCKHAUS – Christian BERNER 378

Designing ESG Reports with Nudges: Integrating Behavioural Insights into CFO-Led Sustainability Reporting

Safaâ HOUNA – Lena Lotta STICKEN – Károly SZÓKA 403

Integrating AI-driven Macroeconomic Forecasting with Exchange Rate Hedging: The Case of Japanese Yen

Avaz MAMMADOV – Kanan MAMMADLI – Károly SZÓKA – Balázs István TÓTH 421

Der Einfluss der deutschen § 6b EStG-Rücklagenbildung im internationalen Rechnungslegungsstandart nach IFRS für eine deutsche Personengesellschaft einer multinationalen Unternehmensgruppe

Linda MATTHES – Katalin DIÓSSI – Zsuzsanna SZÉLES 435

Reconceptualizing Organizational Commitment in the Age of Sustainability: A Reflexive Grounded Theory Perspective on Fragmentation and Complexity in the Public Sector Jessica KULCZYCKI – Katalin DIÓSSI	454
Eine kritische Analyse der Vereinbarkeit zwischen Nachhaltigkeit und KI in Unternehmen André HEISLER – Károly SZÓKA	468
8A. szekció: Fenntarthatósági kihívások és innovatív válaszok <i>Session 8A: Sustainability Challenges and Innovative Responses</i>	
Magyar divatipari designer márkák online- és offline megjelenésének elemzése VIZI Noémi	478
Bizalom és hitelesség az influencerszer-marketingben: digitális kommunikáció a kutyaeledel szektorban CSÓTYA Klára – LUKÁCS Rita – PAPP-VÁRY Árpád Ferenc	492
8B. szekció: Fenntarthatósági kihívások és innovatív válaszok <i>Session 8B: Sustainability Challenges and Innovative Responses</i>	
A mesterséges intelligencia lehetőségei a nyugdíjbiztonság területein SZABÓ Zsolt Mihály	511
Virtuális migráció? A távmunka, mint új dimenzió a fenntartható mobilitásban GAÁL Sándor András – OBÁDOVICS Csilla – RESPERGER Richárd	520
Az egészségműveltség fejlesztése a gyógyszertárakban a fenntarthatóság figyelembevételével PORZSOLT Péter – PAPP-VÁRY Árpád Ferenc	535
9. szekció: Sustainable Economy and Management (online) <i>Session 9: Sustainable Economy and Management (online)</i>	
Hidden Fault Lines in Sustainability Transitions: Silence, Commitment, Citizenship and Machiavellianism Andrea MÁTÉ	547
Investigation of Differences in Labour Productivity Between the Visegrád Group Countries (V4) Compared to Germany and the Impact on Their Workers' Wages Andreas HUTH	567
Sustainable Management in Inpatient Long-Term Care in Germany Through Competence-Based Staffing Rita ZÖLLNER – Silke MAGES	581
Overview of Employment Forms of University Students in the Mirror of Changes in Legislation, with Particular Respect to Dual Training in Hungary Tünde FIERS – Ágnes SIKLÓSI – Krisztina A. SISA	599

10. szekció: Sustainability Challenges and Innovations

Session 10: Sustainability Challenges and Innovations

The Concept of Vulnerable Households in European Energy Policy Ágnes VÁRADI	615
Co-Creation and Personalisation in Autonomous Mobility: A Qualitative Exploration of User Expectations Phillipp NOLL – Nils Andreas EIBER	626
How Do ESG Factors Influence Financial Performance in Leading Sustainable Companies? László Zoltán KUCSÉBER	646
Emotional Artificial Intelligence in Interpersonal Leadership: Technological Implementation and Social Impact Nils Andreas EIBER – Rüdiger GRIMM	655
Regulatory AI as Catalyst: Framework for Sustainable Financial Transformation Alexander Maximilian RÖSER – Cedric BARTELT – Ricky WEIß	678

11. szekció: Poszter szekció

Session 11: Poster Session

Organizational Theory in the Context of Climate Change and Potential Application for the Green Transition of the Iron and Steel Industry Beáta BURÓ	696
Quantitative Easing and Its Effects on Economies: A Systemic Literature Review With a European Focus Magnus RADEMACHER	716
Der Wert von Daten als nachhaltige Ressource: Chancen und Risiken im Kontext von Künstlicher Intelligenz Chantal LEISING	744
Csepreg, a boldog utazó desztinációja Vas vármegyében HORVÁTH Kornélia Zsanett	766
A holland körforgásos gazdaság hatása a holland országimázsra KALCSÚ Zoltán – BEDNÁRIK Éva	782
Dróntechnológia a vasúti infrastruktúra szolgálatában: nemzetközi trendek és a hazai tapasztalatok KOLOSZÁR László – IONESCU Astrid	796

Társadalmi törésvonalak és reziliencia az egyszülős családok körében

Social Cleavages and Resilience Among Single-Parent Families

BUJDOSÓ-KURUCSÓ Alexandra¹

PhD-hallgató (*PhD Student*)

Debreceni Egyetem Humán Tudományok Doktori Iskola (*Doctoral School of Humanities, University of Debrecen*)

Absztrakt:

A fenntartható átmenet és fejlődés időszakában a gazdasági, társadalmi és környezeti rendszerek fejlődésének egyik legnagyobb kihívása a közösségek rezilienciájának erősítése és az új egyenlőtlenségek kezelése. Az egyszülős családok a társadalmi sebezhetőség és az alkalmazkodóképesség metszéspontján helyezkednek el. Egyszerre reprezentálják a strukturális hátrányokat és az innovatív megküzdési stratégiákat. Ez az a társadalmi csoport, amelyet különösen érzékenyen érintenek a gazdasági, munkaerőpiaci és digitális változások. A tanulmány célja az egyszülős családok rezilienciájának elméleti megalapozása a társadalmi fenntarthatóság kontextusában. A kutatás jelen szakaszában az irodalmi áttekintésre és konceptuális elemzésre épül, amely a reziliencia, a társadalmi tőke és társadalmi innováció fogalmak metszéspontjában vizsgálja az egyszülős családok adaptív stratégiáit. Az elemzés eredményeként olyan elméleti keret rajzolódik ki, amely leírja az egyszülős családok rezilienciájának többdimenziós szerkezetét: az egyéni, háztartási, közösségi és strukturális szinteken megnyilvánuló adaptív mechanizmusokat. A következtetések szerint az egyszülős családok rezilienciája a társadalmi fenntarthatóság egyik mikroszintű feltétele, de strukturális jelentőségű eleme, amely hidat képez az egyéni jólét és a társadalmi fenntarthatóság között. Ezáltal pedig hozzájárul a fenntarthatósági átmenet társadalmi stabilitásához és az új törésvonalak mérsékléséhez.

Kulcsszavak: reziliencia, társadalmi fenntarthatóság, egyszülős családok, társadalmi innováció

JEL-kódok: I31, J12, O15

Abstract:

In a period of sustainable transition and development, one of the greatest challenges for the development of economic, social, and environmental systems is to strengthen community resilience and address new inequalities. Single-parent families are at the intersection of social vulnerability and adaptability: they represent both structural disadvantages and innovative coping strategies. This is a social group that is particularly sensitive to economic, labour market, and digital changes. The aim of this study is to establish a theoretical basis for the resilience of single-parent families in the context of social sustainability. At this stage of the research, it is based on a critical literature review and conceptual analysis that examines the adaptive strategies of single-parent families at the intersection of the concepts of resilience, social capital, and social innovation. The analysis results in a theoretical framework that describes the multidimensional structure of single-parent family resilience: adaptive mechanisms manifested at the individual, household, community, and structural levels. According to the conclusions, the resilience of single-parent families is a micro-level condition of social sustainability, but it is also a structurally significant element that forms a bridge between individual well-being and social sustainability. Thereby contributes to the social stability of the sustainability transition and to the mitigation of new fault lines.

Keywords: resilience, social sustainability, single-parent families, social innovation

JEL Codes: I31, J12, O15

---

¹ bujdosokurucso.alexandra@gfe.hu

1. Bevezetés

A 21. század társadalmi-gazdasági, valamint környezeti átalakulásai olyan komplex és sokrétű kihívásokkal állítja szembe a társadalmat, amelyekre a közösségeknek és az egyéneknek egyaránt alkalmazkodniuk kell. A fenntarthatósági átmenetek, mint a digitalizáció, a munkaerőpiac átrendeződése vagy a klímaváltozás hatásai nem semleges folyamatok, hanem olyan új egyenlőtlenségeket hoznak létre, amelyek közben felerősítik a meglévő társadalom törésvonalait. Ebben a helyzetben és környezetben az egyszülős családok a változásokra különösen érzékeny társadalmi csoportot alkotnak, akiknek a helyzetét egyszerre jellemzi a strukturális sebezhetőség és a kreatív alkalmazkodás kettősége.

Az egyszülős családok az európai társadalom családszerkezeti változásai közepette egyre jelentősebb és sokszínű családformát képviselnek. A család ezen típusának élén túlnyomórészt az édesanyák állnak. Ugyanakkor az egyszülős családok az a társadalmi csoport, amelyek a három- vagy többgyermekes családok mellett fokozottan ki vannak téve a szegénység, a lakhatási bizonytalanság és a társadalmi kirekesztés kockázatának, miközben figyelemre méltó alkalmazkodóképességgel is rendelkeznek (Bradley & Goldstein, 2022; Herke, 2025).

Annak megértéséhez, hogy ezek a családok miként boldogulnak strukturális korlátaik és nehézségeik ellenére, olyan elméleti megközelítésekre van szükség, amelyek egyszerre veszik figyelembe a sebezhetőséget, a cselekvőkészséget és a kreativitást. Ezek az elméletek lehetővé teszik az alkalmazkodási folyamatok komplex értelmezését.

A tanulmány célja, hogy elemezze és keretrendszerbe foglalja az egyszülős családok alkalmazkodási stratégiáit a témában mindeddig született hazai és nemzetközi elméletek és empirikus kutatások feldolgozásával. A kutatás jelenlegi szakasza a tudományos szakirodalom szisztematikus feldolgozásán alapul és nem az empirikus adatgyűjtésen. A tanulmány központi célja, három kulcsfontosságú elmélet – a reziliencia elmélet, a társadalmi tőke és társadalmi innováció elméleteinek – integrált alkalmazása, amelyek révén bemutatja, miként alakítanak ki és alkalmaznak különböző alkalmazkodási stratégiákat az egyedülálló szülőkből és gyermekeikből álló családok.

Az egyszülős családokkal foglalkozó eddigi kutatások általában egy-egy témakör köré tömörülnek tudományáganként is: a pszichológia az egyéni megküzdési mechanizmusokat, a családszociológia a háztartási folyamatokat, a politikai kutatások a strukturális tényezőket vizsgálja. Mindegyik perspektíva értékes betekintést nyújt a vizsgált területbe, de egyben korlátként is tekinthetünk az efféle széttöredezettségre, ami miatt nehezebb megérteni, hogy miért és hogyan működnek dinamikusan az adaptációs folyamatok az egyén, a háztartás vagy a közösség dimenzióiban.

Garrett (2016) tanulmányában arra hívja fel a figyelmet, hogy sok reziliencia kutatás az adaptációs képességet elsősorban az egyénekben vagy a családokban keresi, amivel elveszi a fókusz azokról a strukturális feltételekről, amelyek lehetővé teszik vagy ellenkezőleg, korlátozzák a rezilienciát.

A tanulmány három fogalom metszéspontjában vizsgálja az egyszülős családok adaptációs mechanizmusait. A reziliencia elmélet abban segít, hogy megértsük a nehézségek és akadályok ellenére történő pozitív alkalmazkodást. Azonban ahelyett, hogy a rezilienciát egyéni tulajdonságként kezelnénk, a tanulmány a fogalmat egy többszintű és dinamikus folyamatként mutatja be, amelynek részei az egyének, a családok, a közösségek és intézmények is (Ungar, 2011; Walsh, 2016). A reziliencia nem csak az egyéni jellemvonásokból fakad, hanem az egyéni képességek, a család tulajdonságai, a közösség erőforrásai és a strukturális lehetőségek közötti kapcsolatoknak is meghatározó szerepe van.

A társadalmi tőke elmélete a társadalmi kapcsolatokban és hálózatokban rejlő erőforrásokat hangsúlyozza, beleértve az információt, az érzelmi támogatást és a társadalmi befolyást (Bourdieu, 1986; Coleman, 1988; Putnam, 2000). Az egyszülős családok számára a társadalmi tőke kiemelt erőforrást tud jelenteni az anyagi támogatásokhoz való hozzáférés, az intézményi

kapcsolattartás, a pszichikai jólét fenntartása során. A társadalmi tőke ugyanakkor egyenlőtlenül is meg tud oszlani a különböző társadalmi pozíciók között, ami több tényezőtől is függ (Lin, 2001).

A társadalmi innováció olyan újszerű ötleteket, stratégiákat és szervezeti formákat jelent, amelyek hatékonyabban kezelik a társadalom szükségleteit, mint a már fennálló megoldások (Moulaert et al., 2013; Mulgan, 2006). Az egy szülőből álló családok kontextusában a társadalmi innováció magában foglalja a családok által kidolgozott kreatív alkalmazkodási stratégiákat, az új közösségi kezdeményezéseket, valamint a családok szükségleteit jobban kielégítő politikai innovációkat. A társadalmi innováció amellett, hogy kiemeli a kreativitást a strukturális egyenlőtlenségek kezelésében, el is ismeri, hogy az innovációs képességet a rendelkezésre álló erőforrások és az intézményi környezet együttesen alakítja.

A tanulmány négy egymással kapcsolatban álló szinten ad összefoglalást az adaptív mechanizmusokról. A négy szint (egyéni, háztartási, közösség, strukturális) dinamikusan hat egymásra.

2. Elméleti keretek

2.1. A reziliencia elméletek alakulása

A reziliencia fogalma a társadalomtudományokban az elmúlt öt évtizedben jelentős fogalom meghatározási fejlődésen ment keresztül. A kifejezés eredeti értelmezésétől – amelyben a kutatók elsősorban az egyéni tulajdonságokat, más szóval a személyiségen belüli, stabil jellemzőket tekintették meghatározónak – egészen a jelenkori, többdimenziós és rendszerszintű megközelítésekig terjed az értelmezési spektrum. A reziliencia megértése napjainkra túllépett azon a szűkös értelmezési kereten, amely a „szupergyerek” típusú mintázatokra épített, és a jelenséget sokkal inkább dinamikus, kontextusfüggő, többszintű folyamatként ragadja meg.

A reziliencia kutatások négy generációját lehet megkülönböztetni egymástól. A harmadik generációs reziliencia elméletek már kifejezetten a rendszerszintű megközelítésekre helyezték a hangsúlyt. A kutatók, köztük Michael Ungar, Froma Walsh és Suniya Luthar, úgy érvelnek, hogy a reziliencia elsősorban nem az egyén belső tulajdonságain múlik, hanem azon, hogy az egyén milyen erőforrásokhoz képes hozzáférni, és mennyire képes azokat kulturálisan értelmezhető és elfogadható módon mozgósítani. A negyedik generációs kutatásokban egyre nagyobb figyelmet kap a digitális reziliencia is, azaz az online közösségi és támogató hálózatok szerepe, valamint a klímaváltozás okozta krízisekhez való közösségi alkalmazkodás.

Walsh (2016) családi reziliencia elmélete azonosította azokat a kulcsfontosságú folyamatokat, amelyek elősegítik a családok rezilienciáját, így a hiedelemrendszereket (közös értékek, spiritualitás), a szervezeti mintákat (rugalmasság, erőforrások) és kommunikációs folyamatokat (problémamegoldás).

Összefoglalóan ugyanakkor azt lehet megállapítani, hogy a reziliencia egy olyan multidimenzionális, dinamikus fogalom és folyamat, amely az egyének, a családok, a közösségek és a struktúrák kölcsönhatásában értelmezhető.

2.2. Társadalmi tőke elmélete

A társadalmi tőke az egyének és csoportok által céljaik eléréséhez igénybe vehető és mozgósítható, társadalmi kapcsolatokban és hálózatokban rejlő erőforrásokat jelenti (Bourdieu, 1986; Coleman, 1988; Putnam, 2000). Bár eltérő hangsúly van a különböző dimenziókon, mégis három alapvető dimenziót lehet megkülönböztetni egymástól: megkötő, összekötő és összekapcsoló társadalmi tőke. Az egyedülálló szülők számára a társadalmi tőke az intézményi (lakhatás, gyermekgondozás), érzelmi támogatás (empátia, bátorítás) és társadalom (érdekképviselő) szintjén bír kiemelt jelentőséggel.

A társadalmi tőke elmélete világít rá arra, hogy az egyszülős családok alkalmazkodóképessége esetében nem csak az egyéni vagy a háztartás jellemzői számítanak, hanem az is, hogy mennyi és milyen hozzáférésük van a támogató hálózatokhoz vagy intézményi erőforrásokhoz (Dupcsik & Tóth, 2015). Azok a családok, akik gazdag társadalmi tőkével rendelkeznek több erőforrásra támaszkodhatnak a nehézségeik ellensúlyozására, míg a társadalmilag elszigetelt családok fokozott sebezhetőséggel küzdenek.

A kiterjedt családi hálózatok, baráti kapcsolatok, vallási közösségek és szomszédsági kapcsolatok jelentős támogatást tudnak nyújtani az egyszülősök számára is. Ezek a kapcsolatok lehetővé teszik a gyermekek gondozását, az azonnali segítségnyújtást, az érzelmi támaszt (Jacobs & Daniels, 2020; Joseph et al., 2023; Pusztai & Fényes, 2022).

A társadalmi tőke elmélete esetében nem szabad megfeledkezni arról a tényről, hogy az egyenlőtlenül oszlik el a különböző társadalmi pozíciók között. A magasabb jövedelemmel, iskolai végzettséggel rendelkezők általában kiterjedtebb kapcsolati hálózattal rendelkeznek (Lin, 2001).

2.3. A társadalmi innováció

A társadalmi innováció olyan újszerű ötleteket, stratégiákat, termékeket, szolgáltatásokat és szervezeti formákat jelent, amelyek a meglévő megoldásoknál hatékonyabban kielégítik a társadalmi igényeket, és kifejezett céljuk a kollektív jólét javítása (Moulaert et al., 2013; Mulgan, 2006).

Ennek alapján a társadalmi innováció több szinten is megvalósulhat, így az egyén, háztartás, a közösség, az intézmények vagy a politika szintjén. Ha ezt a megközelítést az egyszülős családokra alkalmazzuk, akkor itt gondolhatunk a munka és család közötti egyensúly megteremtésére, az új családi identitások, a közösségi klubok tevékenységeire.

Látható, hogy a reziliencia-elmélet átfogó keretet nyújt a pozitív alkalmazkodás megértéséhez, hangsúlyozva a többdimenziós folyamatokat és a dinamikus interakciókat az egyének, a családok, a közösségek és a struktúrák között.

A társadalmi tőke elmélet rávilágít a reziliencia kialakulásának kritikus mechanizmusára: a társadalmi kapcsolatokban és hálózatokban rejlő erőforrásokhoz való hozzáférésre és azok mobilizálására.

A társadalmi innováció az alkalmazkodás kreatív, cselekvőképes dimenzióját emeli ki, felismerve, hogy a reziliencia nem csak a meglévő erőforrásokhoz való hozzáférést jelenti, hanem újszerű megoldások kidolgozását is. Az innováció minden szinten előfordulhat, és átalakíthatja az alkalmazkodási lehetőségeket meghatározó struktúrákat.

3. Adaptív mechanizmusok egyéni, háztartási, közösségi és strukturális szinteken

Az adaptív mechanizmusok a különböző szinteken kölcsönhatásban vannak egymással. Az egyéni szintű mechanizmusok közé tartoznak az egyéni tulajdonságok, megküzdési stratégiák, a mentális egészség és a humán tőke. Mindezek lehetővé teszik a szülők és gyermeke számára is, hogy megbirkózzanak a nehézségekkel. Az egyedülálló szülők esetében kiemelt jelentőséggel bír az, hogy higgyenek saját képességeikben, hogy érzelmeiket hogyan kezelik és mentális jólétet tudjanak fenntartani. A nehézségekkel való megküzdésben szerepet játszik az optimizmus és remény, annak képessége, hogy pozitívan tudjanak a jövő felé fordulni az aktuális helyzet nehézségei ellenére is (Danurswari et al., 2024). Az egyedülálló szülők általában új identitást hoznak létre saját maguk számára, ami segít nekik értelmet találni a velük történetekben, valamint leküzdeni a kihívásokat. A spiritualitás és vallás szintén újfajta célokat képes teremteni a család számára (Pusztai & Fényes, 2022).

Az egyéni képességek fontosak a szülő és gyermek esetében is, ezek az egyéni képességek alapvetően strukturális környezetben alakulnak ki és érvényesülnek. Az oktatás és külön-

böző készségek előnyt jelentenek, de nem tudják teljes mértékben kompenzálni a munkaerőpiaci diszkriminációt vagy a nem megfelelő béreket. Ráadásul az egyéni képességek hangsúlyozása azzal a kockázattal jár, hogy az egyedülálló szülőket teszik felelőssé az alkalmazkodásért, ami azt sugallja, hogy azok, akiknek nehézségekkel kell megküzdeniük, nem rendelkeznek megfelelő problémamegoldó képességekkel.

Az egy szülővel rendelkező családok sajátos, a körülményeikhez igazodó szerveződési mintákat alakítanak ki. A szülő és gyermeke(i) rugalmas szerepköröket jelölnek ki, amelyekben alkalmanként a gyermeknek jut a nagyobb felelősség. Az új családszerkezetben egy egalitárius döntési rendszer alakul, amelybe a gyermekeket is bevonják (Iman & Iskandar, 2025). Fontos a biztonságot, stabilitást nyújtó rutinok kialakítása és a határoknak a kezelése. Ennek az időmenedzsmentnek a munka-magánélet egyensúlyában van jelentősége, valamint a gyermeknevelés és háztartással kapcsolatos feladatok és ön-gondoskodás miatt is. Az egyszülős családok esetében nagyobb szerep jut a kommunikációs folyamatoknak, mint a nyílt érzelmkifejezésnek, a közös probléma megoldásnak. A háztartással kapcsolatban jelenik meg a költségvetés és pénzügyi gazdálkodás kérdése. Ezek a családok a szegénység kockázatának leginkább kitett társadalmi csoportot alkotják. Kiemelt fontosságú a takarékoskodás és a kiadások prioritizálása (gyakran a gyermek szükségletei az elsők), valamint a kedvezmények, ingyenes erőforrások figyelemmel kísérése és kihasználása. Az egyszülős családok esetében jövedelemtermelő stratégiaként jelenik meg a több állás vagy informális munka, a szociális ellátások vagy adókedvezmények maximális felhasználása. A háztartások anyagi depriváltsággal küzdenek, miközben a gyermekeket igyekeznek megóvni mindenféle nélkülözéstől.

Közösségi szinten az adaptív mechanizmusok közé tartoznak a közösségi hálózatok, a szomszédsági kapcsolatok, az alapítványok és szervezetek, amelyek társadalmi tőkét és különböző erőforrásokat biztosítanak. A tágabb család (nagy szülők, testvérek) és rokonság az elsődleges támogatást jelentik az egyedülálló szülők számára a gyermekgondozás, lakhatás, pénzügyi segítség, érzelmi támogatás szintjén. A család közelsége erősíti a valahova tartozás érzését, valamint a családot, mint identitást. Ugyanakkor a család közelsége kihívásokat és feszültségeket is képes magában hordozni, mivel az autonómia és magánélet korlátozásával járhat. A családi kapcsolatok az újonnan kialakult helyzet miatt konfliktusosok is lehetnek, valamint a demográfiai távolság korlátozhatja a családi támogatás mértékét és elérhetőségét. A baráti kapcsolatok társaságot és érzelmi támogatást jelentenek a szülők számára, ugyanúgy, ahogyan a különböző egyszülős támogató csoportok.

Strukturális szinten a politikai döntések alapvetően meghatározzák az egyszülős családok gazdasági biztonságát, mint például a pénzbeli támogatások, adókedvezmények, gyermekek után járó juttatások. Az egyszülős családok azonban gyakran találják szembe magukat azzal, hogy más családformák vannak hangsúlyozva vagy támogatva a kormányzat által, a kérelmek bonyolultak lehetnek, a stigmatizálás még mindig jelen van a közösségek szintjén (Herke, 2021, 2025). Strukturális szinten nagy szerepe van az oktatás, egészségügy és szociális szolgáltatások rendszerének is, valamint a munkaerőpiaci lehetőségeknek.

Az alkalmazkodási képességek nem egyenlően oszlanak el, hanem strukturálnak a társadalmi törésvonalak által. A többszintű adaptív mechanizmusokat ezért úgy kell értelmezni, mint olyan lehetőségeket, amelyek eltérően hozzáférhetőek az egyszülős családok számára, nem pedig univerzálisan elérhető erőforrások.

4. Eredmények

A tanulmány az egyszülős családok adaptív mechanizmusait négy elemzési szinten tárta fel: az egyéni, a háztartási, a közösségi és a strukturális szinteken.

Egyéni szinten az egyedülálló szülők rezilienciájának kulcselemei az önhatékonyság, a pszichológiai megküzdési stratégiák, a humán tőke és az identitás újragondolása és szervezése. Az elemzés rámutatott arra, hogy a szülő számára a saját képességeibe vetett hit, a mentális jólét fenntartása alapvető jelentőséggel bír. Az optimizmus, a remény és a jövőorientáció mind

kulcsfontosságú tényezők a kihívásokkal való megküzdésben, amelyek szorosan összefüggnek a pszichológiai rugalmassággal és az érzelmi intelligenciával.

Az új identitás kialakítása jelentős adaptív erőforrást képvisel az egyedülálló szülő esetében, amely az önkép újra definiálását igényli. A spiritualitás és a vallás szintén megjelennek, mint támogató tényezők. A humán tőke, mint az oktatás és a készségek, kétségtelenül előnyt jelent az alkalmazkodási folyamatokban, ugyanakkor az elemzés rámutat arra, hogy ezek az egyéni erőforrások strukturális feltételekbe ágyazódnak és a hozzáférhetőségük sem tekinthető egyenletesnek.

Háztartási szinten az adaptív mechanizmusok a családi működés átalakulásában jelennek meg, amelyek jelentősen eltérnek a kétszülős családok hagyományos működési modelljeitől. Az egyszülős családok sajátos szerepmegosztási mintázatokat alakítanak ki, amelyekben a gyermekek is aktívabb részvételhez jutnak a döntéshozatalban és a mindennapi feladatok ellátásában. A stabilitást jelentő rutinok kialakítása, az intenzív kommunikáció és a közös problémamegoldás mind-mind a családi kohézió erősítését szolgálja. Kiemelt jelentőséggel bír a tudatos pénzügyi tervezés, a kiadások prioritizálása és a takarékosági stratégiák alkalmazása. A jövedelemdiverzifikáció, valamint az elérhető szociális támogatások maximális kihasználása gyakran a gyermekek anyagi és pszichológiai biztonságának megőrzésére irányulnak, még a szülői túlterhelés kockázata mellett is.

A közösségi dimenzióban a támogató kapcsolathálózatok, a rokonság, a civil szervezetek és informális gondoskodási formák biztosítanak kapaszkodókat az egyszülős családok számára. Ezek a kapcsolatok az erőforrásközvetítés mellett identitásmegerősítő és közösségi integrációs funkcióval is bírnak. Azt ugyanakkor az elemzés is hangsúlyozza, hogy a közösségi erőforrásokhoz való hozzáférés társadalmilag és térben is differenciált.

Strukturális szinten a családpolitikai szabályozások, a munkaerőpiac rugalmassága, az egészségügyi és szociális ellátórendszerek hozzáférhetősége és minősége határozza meg az egyszülős családok adaptációs lehetőségeit. Ugyanakkor az alkalmazkodási képességek nem univerzálisan hozzáférhető erőforrások, hanem a társadalmi törésvonalak mentén strukturált lehetőségek. A szociális ellátások igénylésének folyamata bonyolult és nehezen navigálható, a stigmatizálás még mindig jelen van az egyszülős családokkal szemben. A nemi szerepelvárások, az iskolai végzettség és a jövedelmi helyzet jelentősen befolyásolják az adaptív stratégiák mozgósíthatóságát. A strukturális szint egyszerre jelent erőforrást és korlátot, lehetőséget és akadályt az egyszülős háztartások számára.

Az elemzés összességében azt mutatja, hogy a reziliencia az egyszülős családok esetében nem izolált egyéni tulajdonságként értelmezhető, hanem többszintű, egymásra épülő és egymást befolyásoló adaptív folyamatok rendszerében ragadható meg.

5. Következtetések

A tanulmány elméleti hozzájárulása abban áll, hogy integrált keretben kapcsolja össze a reziliencia, a társadalmi tőke és a társadalmi innováció elméleti megközelítéseit az egyszülős családok vonatkozásában. Az adaptív mechanizmusok négy szintjének elemzése rávilágított arra, hogy a reziliencia nem elszigetelt egyéni teljesítmény, hanem társadalmilag beágyazott képesség, amelynek kibontakozását a strukturális feltételek alapvetően meghatározzák. A strukturális feltételek hiányosságai az alkalmazkodás terheit aránytalanul az egyénekre és családokra hárítják, ami hosszú távon a túlterhelés és a társadalmi reprodukciós egyenlőtlenségek elmélyüléséhez vezethet. Ez a megközelítés elmozdítja a fókusz az egyéni felelősségről a kollektív felelősség felé, hangsúlyozva, hogy az egyszülős családok kihívásainak kezelése társadalmi feladat.

Az elemzés központi üzenete, hogy az egyszülős családok támogatása komplex, többszintű megközelítést igényel, amely integrálja az egyéni, háztartási, közösségi és strukturális szintű beavatkozásokat. Az egyéni és háztartási stratégiák hosszú távú fenntarthatósága csak abban az esetben biztosítható, ha azokat támogató közösségi és intézményi környezet egészíti

ki. A társadalmi innováció szerepe ebben az összefüggésben kiemelt jelentőségű. Az adaptáció nem csupán a meglévő erőforrások mobilizálását jelenti, hanem új megoldások és szervezeti formák kialakítását is, amelyek reagálnak a családstruktúrák átalakulására és a munka-család viszony változásaira. Az innováció megjelenhet egyéni életvezetési stratégiákban, közösségi önszorgító kezdeményezésekben, valamint strukturális szintű szakpolitikai reformokban. A reziliencia akkor válik fenntarthatóvá, ha ezek a szintek egymást erősítik, és nem egymás hiányait próbálják kompenzálni.

A tanulmány hangsúlyozza, hogy az egyszülős családok kihívásainak kezelése és rezilienciájának támogatása nemcsak az érintett családok érdeke, hanem a teljes társadalom közös felelőssége. A befogadó, támogató társadalmi környezet megteremtése, amely elismeri a családformák pluralitását, a társadalmi igazságosság és a kollektív jólét alapfeltétele.

A társadalmi fenntarthatóság erősítése elválaszthatatlan a strukturális egyenlőtlenségek mérséklésétől és az adaptív kapacitások intézményi támogatásától. Fenntarthatósági perspektívából az egyszülős családok rezilienciája hidat képez az egyéni jóllét és a társadalmi fenntarthatóság között, a közös jövő szempontjából is meghatározó jelentőségű.

Irodalomjegyzék

- Bourdieu, P. (1986). The forms of capital. In J. Richardson (Ed.), *Handbook of theory and research for the sociology of education* (pp. 241–258). Greenwood Press.
https://home.iitk.ac.in/~amman/soc748/bourdieu_forms_of_capital.pdf
- Bradley, S., & Goldstein, S. E. (2022). “People think it’s easy because I smile, but it’s not easy”: The lived experiences of six African American single mothers. *Journal of African American Studies*, 26(1), 26–33. <https://doi.org/10.1007/s12111-022-09574-6>
- Coleman, J. S. (1988). Social capital in the creation of human capital. *American Journal of Sociology*, 94(Supplement), S95–S120. <https://doi.org/10.1086/228943>
- Danurswari, D., Muna, M., & Sakti, H. (2024). Resilience of single working mother: A systematic literature review. In I. Kristiana, C. Shofiefany, & F. Umaya (Eds.), *Proceedings of the 5th International Conference on Psychological Studies (ICPSYCHE 2024), 24–25 July 2024, Semarang, Central Java, Indonesia* (pp. 16–22).
<https://doi.org/10.4108/eai.24-7-2024.2354296>
- Dupsik, C., & Tóth, O. (2015). Family systems and family values in twenty-first-century Hungary. In Z. Rajkai (Ed.), *Family and social change in socialist and post-socialist societies: Change and continuity in Eastern Europe and East Asia* (pp. 210–249). Brill.
https://doi.org/10.1163/9789004276833_008
- Garrett, P. M. (2016). Questioning tales of “ordinary magic”: “Resilience” and neo-liberal reasoning. *British Journal of Social Work*, 46(7), 1909–1925.
<https://doi.org/10.1093/bjsw/bcv017>
- Herke, B. (2021). Investigating the welfare deservingness of single mothers: Public image and deservingness perceptions in Hungary. *East European Politics and Societies*, 35(3), 613–637. <https://doi.org/10.1177/0888325420937773>
- Herke, B. (2025). Large and/or single-parent families: Public attitudes towards pronatalist and anti-poverty family policies in Hungary. *International Journal of Social Welfare*, 34(1), e12691. <https://doi.org/10.1111/ijsw.12691>
- Iman, M. T., & Iskandar, T. (2025). The challenges and resilience of single parents in raising children. *PPSDP International Journal of Education*, 4(2), 890–900.
<https://doi.org/10.59175/pijed.v4i2.597>

- Jacobs, J., & Daniels, D. (2020). Their capital has value, too: Exploring parental educational support in low-socioeconomic single-mother families. *Journal of Education (University of KwaZulu-Natal)*, 80, 160–175. <https://doi.org/10.17159/2520-9868/i80a09>
- Joseph, N., Burn, A.-M., & Anderson, J. K. (2023). The impact of community engagement as a public health intervention to support the mental well-being of single mothers and children living under housing insecure conditions: A rapid literature review. *BMC Public Health*, 23(1), 1866. <https://doi.org/10.1186/s12889-023-16668-7>
- Lin, N. (2001). *Social capital: A theory of social structure and action*. Cambridge University Press. <https://doi.org/10.1017/CBO9780511815447>
- Masten, A. S. (2001). Ordinary magic: Resilience processes in development. *American Psychologist*, 56(3), 227–238. <https://doi.org/10.1037/0003-066X.56.3.227>
- Moulaert, F., MacCallum, D., Mehmood, A., & Hamdouch, A. (Eds.). (2013). *The international handbook on social innovation: Collective action, social learning and transdisciplinary research*. Edward Elgar. <https://doi.org/10.4337/9781849809993>
- Mulgan, G. (2006). The process of social innovation. *Innovations: Technology, Governance, Globalization*, 1(2), 145–162. <https://doi.org/10.1162/itgg.2006.1.2.145>
- Pusztai, G., & Fényes, H. (2022). Religiosity as a factor supporting parenting and its perceived effectiveness in Hungarian school children’s families. *Religions*, 13(10), 945. <https://doi.org/10.3390/rel13100945>
- Putnam, R. D. (2000). *Bowling alone: the collapse and revival of American community*. Simon & Schuster. <https://dl.acm.org/doi/10.1145/358916.361990>
- Ungar, M. (2011). The social ecology of resilience: Addressing contextual and cultural ambiguity of a nascent construct. *American Journal of Orthopsychiatry*, 81(1), 1–17. <https://doi.org/10.1111/j.1939-0025.2010.01067.x>
- Walsh, F. (2016). Family resilience: A developmental systems framework. *European Journal of Developmental Psychology*, 13(3), 313–324. <https://doi.org/10.1080/17405629.2016.1154035>

Az internetes hivatkozások utolsó ellenőrzésének időpontja: 2026. március 31.